

GMINA RABA WYŻNA

**Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc,
w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa
osób wykorzystujących obszar wodny do pływania,
kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji
na terenie Gminy Raba Wyżna.**

AKCEPTUJĘ

OPRACOWAŁ

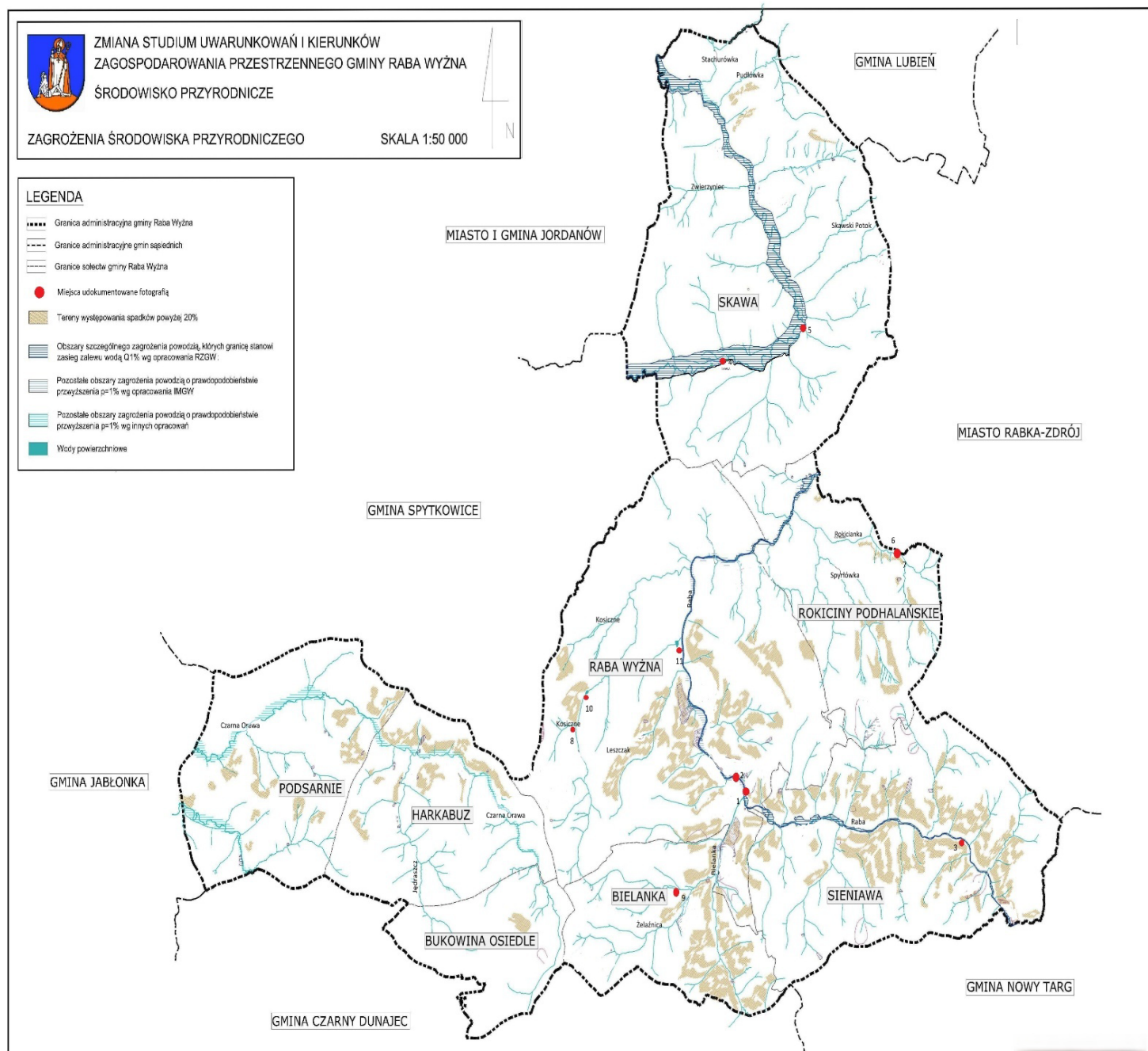
Karta uzgodnień:

L.P.	Nazwa organu	Data	Pieczęć i podpis
1.	Komenda Powiatowa Policji w Nowym Targu Komisariat Policji w Rabce-Zdroju		
2.	Ratownictwo Wodne Rzeczypospolitej w Myślenicach		

Spis treści

1. Charakterystyka Gminy Raba Wyżna.....	4
2. Cel opracowania:	5
3. Podstawy prawne opracowania:	5
4. Obowiązki właścicieli i zarządców wód oraz osób korzystających z obszarów wodnych:	6
5. Obowiązki osób korzystających z obszarów wodnych:	7
6. Obszary wodne znajdujące się na terenie gminy Raba Wyżna:.....	8
7. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych	14
8. Telefony alarmowe, siły i środki do działań ratowniczych	15
9. Podsumowanie.....	16

1. Charakterystyka Gminy Raba Wyżna.

Gmina Raba Wyżna położona jest w południowej części województwa małopolskiego, w powiecie nowotarskim, w dolinie rzek Raby, Skawy i Potoku Czarnej Orawy. Jej ukształtowanie terenu jest bardzo urozmaicone - od zachodu otaczają ją góry Beskidu Wysokiego, od południa Działy Orawskie, a od wschodu Gorce. Gmina Raba Wyżna zajmuje powierzchnię ponad 80 km² i obejmuje osiem miejscowości. Malownicze widoki i bogata

przyroda sprawiają, że jest to atrakcyjny teren nie tylko dla turystów, lecz także dla osób poszukujących spokoju i kontaktu z naturą.

Teren gminy położony jest na wysokości od około 500 do 1000 metrów nad poziomem morza. Taka różnica wysokości powoduje zróżnicowanie warunków klimatycznych – wyżej położone partie są zwykle chłodniejsze niż doliny, co czasem prowadzi do gołoledzi na drogach.

Duże zróżnicowanie terenu zwiększa także ryzyko powodzi, a w niektórych miejscach mogą występować osuwiska.

2. Cel opracowania:

Celem niniejszego opracowania jest:

Analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie gminy Raba Wyżna, określenie działań profilaktycznych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

3. Podstawy prawne opracowania:

- Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960).
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1312).
- Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (t. j. Dz. U. 2025r, poz. 91 z późn. zmian.),
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 122 z późn. zmian.),
- Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (t. j. Dz. U. z 2025 r.1354),
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 734) – dalej „kodeks wykroczeń”,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 636),

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz.U. 2012 r. poz. 286).
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego oraz punktów centralnych służb (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2356),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 709).

4. Obowiązki właścicieli i zarządców wód oraz osób korzystających z obszarów wodnych:

1) Obowiązki właścicieli i zarządców wód

Właściciele i zarządcy wód to osoby fizyczne, prawne lub jednostki organizacyjne, które mają prawo do gospodarowania wodami (np. właściciel stawu, przedsiębiorstwo wodociągowe, gmina). Ich obowiązki obejmują m.in.:

a) Utrzymanie i ochrona wód:

- Zapewnienie właściwego stanu wód, w tym jakości i ilości, zgodnie z przepisami ochrony środowiska.
- Zapobieganie zanieczyszczeniom i przeciwdziałanie szkodom wodnym (np. powodzie, osuwiska).
- Prowadzenie działalności w taki sposób, aby nie pogarszać stanu ekologicznego wód.

b) Utrzymanie urządzeń wodnych:

- Regularna konserwacja, remont i modernizacja urządzeń wodnych (np. jazów, kanałów, wałów przeciwpowodziowych).
- Zapewnienie bezpieczeństwa osób korzystających z tych obiektów.

c) Zgłaszanie i współpraca:

- Zgłaszanie odpowiednim organom (wodnym lub samorządowym) wszelkich zagrożeń związanych z wodami.
- Udostępnianie danych dotyczących stanu wód organom państwowym lub samorządowym.

2) Obowiązki osób korzystających z wód i obszarów wodnych

Osoby korzystające z wód (np. wędkarze, żeglarze, właściciele działek nad wodą) również mają obowiązki wynikające z prawa wodnego oraz innych regulacji:

a) Zachowanie bezpieczeństwa i porządku:

- Korzystanie z wód zgodnie z ich przeznaczeniem.
- Niezagrożenie bezpieczeństwu innych osób.

b) Ochrona środowiska wodnego:

- Niezanieczyszczanie wód i otaczających je terenów.
- Nieniszczenie roślinności wodnej i zwierząt wodnych.
- Przestrzeganie zakazów połowu lub wprowadzania organizmów obcych.

c) Przestrzeganie przepisów lokalnych i regulaminów:

- Stosowanie się do regulaminów kąpielisk, portów, przystani i obszarów chronionych.
- Uzyskiwanie odpowiednich zezwoleń, jeśli działalność wymaga formalnej

5. Obowiązki osób korzystających z obszarów wodnych:

1. Przestrzeganie przepisów prawa i regulaminów:

- Stosowanie się do przepisów ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, a także lokalnych regulaminów kąpielisk, portów czy przystani.

2. Bezpieczeństwo własne i innych osób:

- Zachowanie szczególnej ostrożności podczas kąpieli, pływania łodzią, kajakiem, rowerem wodnym.
- Noszenie kamizelek ratunkowych lub innego wyposażenia ochronnego w miejscach obowiązkowych.

3. Ochrona środowiska wodnego

- Niezaśmiecanie wód i terenów przyległych.
- Zakaz wylewania ścieków, olejów, paliw czy innych substancji szkodliwych dla wody.
- Niezakłócanie życia roślin i zwierząt wodnych.

4. Przestrzeganie znaków i ostrzeżeń

- Stosowanie się do tablic informacyjnych, sygnałów ratowniczych oraz ostrzeżeń meteorologicznych.

5. Zachowanie odpowiedzialności w ruchu wodnym

- Przestrzeganie zasad pierwszeństwa na wodzie, ograniczeń prędkości i tras wyznaczonych dla jednostek pływających.

6. Informowanie odpowiednich służb w razie wypadku

- Niezwłoczne powiadomienie ratowników wodnych, policji lub straży pożarnej w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia osób.

6. Obszary wodne znajdujące się na terenie gminy Raba Wyżna:

Na terenie gminy Raba Wyżna znajdują się różnorodne obszary wodne, w tym rzeki, potoki oraz stawy hodowlane. Oto szczegółowe informacje:

1) Rzeki i potoki

- Rzeka Raba** – przepływa przez gminę na odcinku około 12,5 km. Jest to główny ciek wodny regionu, prawy dopływ Wisły, odgrywający ważną rolę w zaopatrzeniu w wodę oraz w rekreacji.
- Rzeka Skawa** – przepływa przez gminę na odcinku około 12,1 km. To kolejny istotny ciek wodny, który wpływa na lokalny ekosystem i krajobraz.

Fot. 1 Ujęcie wody wraz ze zbiornikiem na rzece Raba

Fot. 2 Rzeka Raba w miejscowości Raba Wyżna

Fot. 3 Rzeką Raba w miejscowości Sieniawa (tama wykonana przez bobry)

Fot. 4 Rzeką Skawa w miejscowości Skawa

Fot. 5 Rzeką Skawa W miejscowości Skawa

c) **Potoki** – w gminie występuje wiele potoków, które odwadniają teren i tworzą unikalne siedliska przyrodnicze. Do najważniejszych należą:

- Czarna Orawa (9,3 km)
- Kosiczne (5,6 km)
- Żeleźnica (4,1 km)
- Stachurówka (3,5 km)
- Rokicianka (3,2 km)
- Zwierzyniec (3,0 km)
- Pudłówka (2,8 km)
- Leszczak (2,4 km)
- Skawski Potok (2,3 km)

Fot. 6 Potok Rokicianka w miejscowości Rokiciny Podhalańskie

Fot. 7 Potok Rokicianka w miejscowości Rokiciny Podhalańskie

2) Jeziora i zbiorniki wodne

- a) **Jeziora** – na terenie gminy nie występują naturalne jeziora.
- b) **Sztuczne zbiorniki wodne**- na terenie gminy znajdują się niewielkie zbiorniki przeciwpożarowe, zlokalizowane głównie na obszarach leśnych. Pełnią one również funkcję zbiorników retencyjnych i zostały wybudowane przez Lasy Państwowe w celu zapewnienia dostępności wody do gaszenia pożarów. Na potoku „Kosiczne” zlokalizowane są ujęcia wody wykorzystywane do zaopatrzenia mieszkańców Raby Wyżnej. Zbiornik w tym miejscu jest odpowiednio oznakowany i ogrodzony. Kolejne ujęcie wody wraz ze zbiornikiem znajduje się na rzece Raba, w rejonie ujścia potoku Bielanka. Teren ten jest również ogrodzony i oznakowany.

Fot. 8 Zbiornik wodny na obszarze leśny (potok Kosiczne Raba Wyżna)

Fot. 9 Zbiornik wodny na obszarze leśny (potok Żelaźnica Bielanka)

Fot. 10 Ujęcie wodny na potoku Kosicznym (Raba Wyżna)

c) **Stawy rybne hodowlane-** na terenie gminy Raba Wyżna zlokalizowane są dwa stawy rybne o charakterze hodowlanym. Pierwszy staw znajduje się w miejscowości Rokiciny Podhalańskie, na terenie prywatnym, o powierzchni około 0,22 ha. Obiekt jest całkowicie ogrodzony, utrzymywany w dobrym stanie technicznym, z dostępem do wody powierzchniowej. Staw wykorzystywany jest do hodowli ryb słodkowodnych, głównie karpia i pstrąga. Drugi staw położony jest w miejscowości Raba Wyżna, o powierzchni około 0,26 ha. Stanowi on część gospodarstwa rolnego i jest zarządzany przez osobę prywatną. Zbiornik ten pełni funkcję zarówno hodowlaną, jak i retencyjną – gromadzi wodę opadową.

Fot.11 Stawy rybne w Rabie Wyżnej (teren prywatny)

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Gmina Raba Wyżna w trosce o jakość wód płynących realizuje projekty związane z budową infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Aktualnie na dzień 31 grudnia 2024 r., zgodnie ze sprawozdaniem z realizacji inwestycji w zakresie wodociągów i sanitacji wsi przekazanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, na terenie Gminy Raba Wyżna długość zbiorczej sieci wodociągowej wynosi 28,41 km, a długość zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej 36,77 km. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje 206 przydomowych oczyszczalni

ścieków oraz 2 555 szamb. Dane te potwierdzają zaangażowanie gminy w rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i poprawę jakości wód.

7. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych

Każde miejsce może być potencjalnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa osób, które wykorzystują obszar wodny do rekreacji. Bezpieczeństwo użytkowników zależy przede wszystkim od ich świadomości oraz przestrzegania ustalonych norm bezpieczeństwa. Wejście do wody niezależnie od głębokości stwarza zawsze zagrożenie, z którym należy się liczyć.

Zagrożenie to wzrasta w połączeniu z poniższymi czynnikami:

- przecenianie swoich sił i umiejętności,
- gwałtowne oziębianie organizmu powodujące wstrząs termiczny,
- spożywanie alkoholu lub innych środków odurzających,
- stan zdrowia uniemożliwiający wypoczynek nad wody,
- kamieniste ukształtowanie dna cieku wodnego,
- nieodpowiednia zabawa w wodzie,
- nagła zmiana ukształtowania dna,
- stromy brzeg,
- szybki nurt górskich strumieni,

Potencjalnymi skutkami wejścia do wody niezależnie od głębokości mogą być:

- zranienie,
- skaleczenie,
- podtopienie,
- utonięcie,
- uraz mechaniczny,
- stany chorobowe skóry i układu pokarmowego spowodowane spożywaniem lub kontaktem z zanieczyszczoną wodą.

Kąpiel w miejscach niestrzeżonych, niedozwolonych oraz nieoznakowanych może prowadzić do tragedii.

Środki zapobiegawcze / Co warto robić:

- śledzić ostrzeżenia hydrologiczne i meteorologiczne (np. IMGW) oraz komunikaty lokalne.

- unikać przebywania nad wodą podczas silnych opadów, burz, gdy nurt jest silny lub poziom wody szybko się podnosi.
- nie zbliżać się do krawędzi brzegów o zmniejszonej stabilności, unikać leżących pod wodą przeszkód.
- sprawdzić jakość wody, jeśli planuje się kąpiel – szczególnie po burzach lub powodzi.
- mieć przygotowany plan ewakuacji, wiedzieć, gdzie uciec i jak się zachować w razie wzrostu wody.
- nie przechowywać substancji niebezpiecznych w miejscach, które mogą zostać zalane.
- upewnić się, że sprzęt ratunkowy (np. kapoki, liny) jest dostępny, gdy planuje się wypoczynek nad wodą.

8. Telefony alarmowe, siły i środki do działań ratowniczych

W przypadku wystąpienia zagrożenia na obszarach wodnych na terenie Gminy Raba Wyżna należy powiadomić:

- operatora nr alarmowego **112**,
- operator alarmowy nad wodą – **984, 601 100 100**
- Wodne Pogotowie Ratunkowe w Nowym Targu, os. Wincentego Witosa 19/4, **tel. 533-211-147**
- Państwową Straż Pożarną w Nowym Targu, ul. Kościuszki 3, **tel. 998, 47 831 72 10**;
- Komisariat Policji w Rabka-Zdrój: ul. Podhalańska 50, 34-700 Rabka-Zdrój **tel. 47 834 67 50**
- Ochotnicze Straże Pożarne gminy Raba Wyżna: **nr alarmowy 112, 998**,
 - OSP Raba Wyżna,
 - OSP Bielanka,
 - OSP Sieniawa,
 - OSP Rokiciny Podhalańskie,
 - OSP Skawa,
 - OSP Harkabuz,
 - OSP Podsarnie,
 - OSP Bukowina-Osiedle,

Jednostki OSP realizują zadania z obszaru ratownictwa wodnego i ratownictwa medycznego, dysponują specjalistycznymi pojazdami i sprzętem.

9. Podsumowanie

Gmina Raba Wyżna, mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców oraz osób przebywających na jej terenie, podejmuje działania na rzecz ograniczenia zagrożeń występujących na obszarach wodnych.

Jednym z elementów tych działań jest prowadzona za pośrednictwem strony internetowej **kampania informacyjna**, której celem jest podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zasad bezpiecznego korzystania z akwenów oraz zapobiegania wypadkom na wodzie.

Z informacji pozyskanych od mieszkańców, sołtysów, jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Wód Polskich wynika, że na terenie Gminy Raba Wyżna nie występują żadne dzikie kąpieliska. Przeprowadzone rozeznanie w terenie nie wykazało miejsc, w których odbywałyby się kąpiele lub rekreacja wodna o charakterze nieformalnym.

Istniejące na obszarze gminy zagłębienia terenu wypełnione wodą, takie jak stawy, czy zbiorniki przeciw pożarowe, nie są wykorzystywane do kąpieli ani celów rekreacyjnych.